

Soạn văn lớp 6:

Bài Ôn tập truyện dân gian

Câu 1: Hãy đọc lại, ghi chép định nghĩa về các thể loại: Truyền thuyết, truyện cổ tích, truyện ngụ ngôn, truyện cười.

Trả lời:

- Truyền thuyết. Loại truyện dân gian kể về các nhân vật và sự kiện có liên quan đến lịch sử thời quá khứ, thường có yếu tố “tưởng tượng kì ảo”. Truyền thuyết thể hiện thái độ và cách đánh giá của nhân dân đối với các sự kiện và nhân vật lịch sử được kể.
- Truyện cổ tích: Là loại truyện dân gian kể về cuộc đời của một số kiểu nhân vật bất hạnh, nhân vật dũng sĩ, có tài năng kì lạ, nhân vật thông minh hoặc nhân vật ngốc nghếch... Truyện có yếu tố hoang đường thể hiện ước mơ và niềm tin của nhân dân về chiến thắng cuối cùng của cái thiện đối với cái ác.
- Truyện ngụ ngôn: Loại truyện kể về văn xuôi hoặc văn vần, mượn truyện về loài vật, đồ vật hoặc về chính con người để nói bóng gió, kín đáo chuyện con người, nhằm khuyên nhủ, răn dạy con người bài học nào đó trong cuộc sống.
- Truyện cười: Loại truyện kể về những hiện tượng đáng cười trong cuộc sống nhằm tạo ra tiếng cười mua vui hoặc phê phán những thói hư, tật xấu trong xã hội.

Câu 2: Viết lại tên những truyện dân gian (theo thể loại) mà em đã học và đã đọc (kể cả truyện nước ngoài).

Trả lời:

Truyền thuyết	Cổ tích	Truyện ngụ ngôn	Truyện cười
1. Con Rồng cháu tiên. Bánh chưng, bánh giầy. Thánh Gióng Sơn Tinh, Thủy Tinh. Sự tích Hồ Gươm	1. Sọ Dừa 2. Thạch Sanh 3. Em bé thông minh 4. Cây bút thần. 5. Ông lão đánh cá và con cá vàng	1.Ếch ngồi đáy giếng 2. Thầy bói xem voi. 3. Đeo nhạc cho mèo 4. Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng	Treo biển Lợn cưới áo mới

Câu 3: Hãy nêu và minh họa một số đặc điểm tiêu biểu của từng thể loại truyện dân gian

Câu 4: So sánh sự giống nhau và khác nhau giữa truyền thuyết với truyện cổ tích, giữa truyện ngụ ngôn với truyện cười.**Trả lời:**

* So sánh truyền thuyết và cổ tích:

- Giống nhau:

+ Đều có yếu tố “tưởng tượng kì ảo”.

+ Có nhiều chi tiết giống nhau: Sự ra đời thần kì, nhân vật chính có những tài năng phi thường...

- Khác nhau:

+ Truyền thuyết kể về các nhân vật, sự kiện lịch sử và thể hiện cách đánh giá của nhân dân đối với những nhân vật, sự kiện lịch sử được kể. Còn truyện cổ tích kể về cuộc đời của các loại nhân vật nhất định và thể hiện quan niệm, ước mơ của nhân dân về cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác.

+ Truyền thuyết được cả người kể lẫn người nghe tin là những câu chuyện có thật; còn cổ tích được cả người kể lẫn người nghe coi là những câu chuyện không có thật.

* So sánh giữa truyện ngụ ngôn và truyện cười:

- Giống nhau:

Truyện ngụ ngôn thường chế giễu, phê phán những hành động, cách ứng xử trái với điều truyện muốn răn dạy người ta. Vì thế truyện ngụ ngôn cũng như truyện cười, cũng gây cười.

- Khác nhau:

Mục đích của truyện cười là gây cười để mua vui hoặc phê phán, châm biếm những sự việc, hiện tượng đáng cười. Còn mục đích của truyện ngụ ngôn là khuyên nhủ, răn dạy người ta một bài học nào đó trong cuộc sống.